KADERNOTA 2024-2027

“Prioriteit bij beperkte capaciteit”

Geachte voorzitter,

Wij hebben als gemeenteraad veel ambities en vanavond spreken we hierover bij de behandeling van de kadernota. De basis voor de meerjarenbegroting 2024-2027.
Vanuit het College wordt aangegven dat er extra menskracht nodig is om de ambities van deze raad en de maatschappelijke opgaves in te kunnen vullen.
Onze fractie gaat nog een stap verder en wil prioriteit bij beperkte capaciteit.
Om onze plannen ook daadwerkelijk van de grond te krijgen moeten we aangeven wat we belangrijk vinden. Prioriteiten stellen is immers keuzes maken!
Wij zullen vanavond kenbaar maken waar wat ons betreft de prioriteiten moeten liggen.
We horen graag van de andere partijen hoe zij hierover denken.

❖ Wonen

Vorig jaar hebben we ingestemd met drie majeure programma’s: Transitie buitengebied, het programma economische ontwikkeling en het programma positieve gezondheid. Drie belangrijke programma’s die vragen om een langjarige aanpak en inmiddels in uitvoering zijn. Wij verzoeken het College om in 2024 een vierde majeur programma in uitvoering te brengen. En dat is het majeure programma wonen. **MOTIE**

Hoe tillen we in Nederweert de woonopgave naar een hoger niveau? Waaraan geven we prioriteit? Op dit moment ligt de focus op het realiseren van de vele nieuwbouwplannen die we op de plank hebben liggen. Het is maar de vraag of er in de reeds bekende plannen wel voldoende rekening wordt gehouden waar de behoefte ligt en welke plannen ook snel tot ontwikkeling kunnen worden gebracht en bijdragen aan de vitaliteit van onze kernen.
We moeten gaan schakelen om te voorkomen dat onze jeugd uit de gemeente vertrekt en daarmee de leefbaarheid van onze kernen nog meer onder druk komt te staan.
Stimuleer daarbij innovatieve alternatieven en heb oog voor nieuwe concepten van woningbouw zoals woonconcepten op water, het ontwikkelen van woonhofjes die zorgen voor sociale interactie tussen bewoners en erfdelen waarbij nieuwe invulling wordt gegeven aan leegkomende boerenerven. De opgave waar we voor staan vraagt om een andere aanpak. Een majeur programma wonen moet er toe leiden dat we toewerken naar het prioriteren van de gestelde ambities. Daarvoor zullen we concrete doelstellingen moeten afspreken. Hierop gaan sturen en ook periodiek monitoren.

❖ Economische ontwikkeling

In de raadvergadering van juni hebben wij al uitgebreid gesproken over de Omgevingsvisie kernen en bedrijventerreinen. Wij willen hierbij nog eens herhalen hoe belangrijk het is om prioriteiten te stellen bij gebiedsontwikkelingen. Eerst moeten we onze bedrijventerreinen gaan verduurzamen en optimaliseren en daarna eventueel pas aan de slag gaan met een nieuw bedrijventerrein.

❖ Positieve gezondheid

We zien de druk in het sociaal domein oplopen, omdat het zorgsysteem in ons land knelt. Daarom investeren we ook in preventie en vroegsignalering vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. De onderlinge samenwerking tussen inwoners, vrijwilligers en professionals is van groot belang. Daarom moeten we zoals opgenomen in deze kadernota ook investeren in preventie en de inzet van praktijkondersteuners jeugd bij alle huisartsen in onze gemeente.
Op dit moment is er een campagne gestart om het roken en vepen bij de jeugd te voorkomen. Wij zijn voorstander om dit soort campagnes structureel in stand te houden en uit te breiden met onderwerpen drank en drugs. Drugs zoals ketamine en XTC zijn heel populair onder onze jongeren. Tegelijkertijd richten deze drugs ook veel schade toe. Daarom zouden wij willen zien dat er op dit vlak nog meer gerichte voorlichting komt.

❖ Transitie buitengebied

De veranderingen in de landbouwsector volgen elkaar in rap tempo op. Beseffen we als gemeente wat er op ons af komt en waar geven wij nu de prioriteit aan? We kunnen niet alles tegelijk doen en het is belangrijk om te weten welke keuzes de agrarische bedrijven in Nederweert gaan maken. Hoeveel piekbelasters zijn er, welke bedrijven gaan gebruik maken van de regelingen en wat betekent dit voor de ambtelijke capaciteit van onze gemeente? Wij hebben in 2022 een motie ingediend met betrekking tot de inzet van plattelandscoaches. Wij vragen ons af of er al gewerkt wordt met de plattelandscoaches en welke informatie er reeds is gedeeld en opgehaald.
Bij de programmabegroting 2019 is er een motie aangenomen om bij de volgende begrotingen ook doelstellingen en indicatoren op te nemen voor het verlagen van de concentraties fijnstof, geur en ammoniak vanuit de veehouderij. Onlangs hebben we als fractie weer eens gevraagd om een totaaloverzicht van de totale emissies voor veehouderijen. Nu blijkt uit de opgevraagde informatie dat er vanwege de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven er in de afgelopen jaren weer een toename is in de totale emissies van de veehouderij in Nederweert. Voorzitter, wij verwachten in de aankomende begroting concrete doelstellingen die juist een verlaging gaan nastreven. Het is aan onze inwoners niet uit te leggen dat de emissies in Nederweert op dit moment nog steeds blijven toenemen en wij niets kunnen doen om dit te veranderen. Wij stellen voor om deze cijfers ook te betrekken bij het omgevingsprogramma luchtkwaliteit dat in het najaar wordt besproken in deze raad.

❖ Groenbeleid

In ons groenbeleidsplan wordt geschreven dat er een andere aanpak moet komen voor groenbeheer, communicatie en samenwerking. We zien op dit gebied al goede voorbeelden in onze gemeente zoals de Wadi akkerplas in Hoebenakker waarbij inwoners zijn betrokken om mee te denken over de inrichting van het openbaar groen. Voorzitter; wij willen daarin nog een stap verder gaan en stellen voor om een groenfonds voor wijken te ontwikkelen.
MOTIE
We willen onderzocht hebben hoe een groenfonds kan bijdragen aan het groene karakter van wijken en op welke wijze we de inwoners van bestaande en nieuwe wijken nog meer kunnen betrekken bij aanleg, beheer en onderhoud van groen.

Wat ons betreft zouden we kunnen starten met een pilot in de juffrouw Joostenhof. Een nieuwe wijk waar wadi's zijn volgegroeid met onkruid en waar de inwoners diverse keren hebben aangeven het anders te willen.

❖ Uitvoeringsprogramma Gastvrijheid en Beleving

Om de leefbaarheid, werkgelegenheid en de 'branding' (merk) van de gemeente te versterken, zetten we in op toerisme en vrijetijdseconomie. Gastvrijheid en beleving is ook één van de focuspunten van deze coalitie. Onze fractie wil graag meer investeren in dit programma. In de begroting zouden we daarom een specifieker overzicht willen zien van de onderwerpen die we in de komende jaren gaan uitvoeren en een prioritering daarbij. Nu de capaciteit hiervoor op orde is willen wij als fractie meer betrokken worden bij dit onderwerp en de projecten die we in 2024 gaan oppakken en uitvoeren. Hierbij vragen wij in het bijzonder aandacht voor waterrecreatie en daarbij de aanleg van een waterplas en dagstrand.

❖ Kinderboekenmuseum

Begin 2020 heeft de stichting Wowkinderboeken aan de gemeente kenbaar gemaakt dat zij het initiatief willen nemen voor de oprichting van een kinderboekenmuseum. Onze fractie ziet een kinderboekenmuseum als grote aanvulling op het culturele aanbod in de regio en vraagt zich af op welke wijze de gemeente hierin ondersteuning kan bieden nu de initiatiefnemer – de heer van de Wouw - onlangs is overleden?

❖ OLS

Afgelopen weekend heeft schutterij Sint Antonius het oud Limburg schuttersfeest gewonnen en d'n Um mee naar Nederweert gebracht. Wij willen de schutters en ook alle leden van schutterij Sint Antonius van harte feliciteren met deze mooie overwinning en we gaan ervan uit dat ons College (net als in 2017) alles in het werk stelt om samen met de organisatie van dit evenement er weer een prachtig OLS van te maken.

❖ Mobiliteit

Ook op het gebied van infrastructuur zullen we moeten prioriteren. De kosten voor projecten blijven maar stijgen en we zullen ons moeten afvragen of de ingeschatte investeringsbedragen in het mobiliteitsplan (met prijspeil 2019) nog wel zo realistich zijn. Wij stellen voor om de kosten voor deze projecten opnieuw te ramen.
Daarnaast vindt onze fractie dat we moeten beoordelen of onvelige verkeerspunten zoals bij de Niesakkerbrug niet met prioriteit kunnen worden aangepakt. Graag een reactie van uw College.
Ten aanzien van het verkeersproject N266/N275 zijn wij erg benieuwd naar de uitkomst van de kostenraming die begin 2024 bekend zal worden en de financiële gevolgen van de steeds maar oplopende kostenstijgingen. We zien dat dit project steeds meer vertraging oploopt en we vragen ons af op welke wijze de gemeenteraad wordt betrokken bij veranderingen van het project en de nog af te sluiten realiseringsovereenkomst met de Provincie.

❖ Financiën

We zijn een financieel gezonde gemeente. We zijn schuldenvrij en het beeld van de financiele positie voor de komende jaren is positief. Waar wij ons wel zorgen over maken is de stijging van de lokale woonlasten. Met een ratio weerstandsvermogen van 12,68 in 2026 kunnen we vaststellen dat er voldoende middelen zijn om ingeschatte risico's op te vangen. Wij zijn voorstander om bij de begroting 2024 de onroerende zaakbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing niet te laten stijgen maar de percentages te bevriezen of zelfs te verlagen. We ondersteunen daarom ook de motie van de VVD en komen hierop terug bij de begrotingsbehandeling. Wij gaan ervan uit dat het College onze woorden meeneemt bij de uitwerking van de begroting 2024 en de vaststelling van de belastingtarieven in december van dit jaar.

❖ Tenslotte

Voorzitter, de ambities van deze coalitie zijn groot en niet alles kan tegelijk. Wij zien de opmerkingen van ons graag terug in de uitwerking van de programmabegroting 2024-2027. We wensen het College en de ambtelijke organisatie veel succes toe bij deze verdere uitwerking en zijn benieuwd naar de mening van de andere partijen over de gedane voorstellen.

Dankjewel voor jullie aandacht!

Fractie JAN:
Marcel Vossen, Kevin Bax, Carin Sieben, Peter van Lierop